

ЗАТВЕРДЖЕНО

рішенням LXXIX сесії Слобожанської
міської ради VIII скликання
від 25 грудня 2025 року № 3375-VIII

**ПРОГРАМА
ПО ЗБЕРЕЖЕННЮ ОБ'ЄКТІВ КУЛЬТУРНОЇ ТА ІСТОРИЧНОЇ СПАДЩИНИ
НА ТЕРИТОРІЇ СЛОБОЖАНСЬКОЇ МІСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ
ЧУГУЇВСЬНОГО РАЙОНУ ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ
НА 2026-2030 РОКИ**

м. Слобожанське
2025 рік

ЗМІСТ ПРОГРАМИ

I. Паспорт Програми	3
II. Загальні положення	4
III. Аналіз стану збереження об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області	4
IV. Мета Програми	5
V. Обґрунтування шляхів та способів реалізації Програми. Напрямки діяльності Програми та завдання.	6
VI. Очікувані результати та ефективність Програми	8
VII. Визначення обсягів та джерел фінансування	9
VIII. Механізм, координація та контроль за ходом виконання Програми	9
IX. Визначення строку дії Програми	10
X. Напрями реалізації та заходи Програми	11

I. Паспорт Програми

1.	Назва Програми	Програма по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області на 2026-2030 роки
2.	Ініціатор розроблення Програми	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області
3.	Розробник Програми	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області
4.	Співрозробник Програми	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області
5.	Відповідальні виконавці Програми	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області.
6.	Учасники Програми та виконавці	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області; Міністерство культури та стратегічних комунікацій України; Департамент культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації; Український інститут національної пам'яті; Інші структурні підрозділи міської ради, заклади культури, комунальні підприємства та установи; Громадські організації, ініціативні групи, волонтери; історико-культурні заклади, музеї, освітні установи; наукові, реставраційні та проектні організації.
7.	Термін реалізації Програми	2026 – 2030 роки
8.	Джерела фінансування	Бюджет Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області та інші джерела, не заборонені законодавством України
9.	Загальний обсяг фінансових ресурсів, необхідних для реалізації Програми, всього грн: у тому числі:	8 195 575,00
9.1	Кошти бюджету Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області, грн	8 195 575,00
9.2	кошти інших джерел	

II. Загальні положення

Культура та історична спадщина є невід'ємною складовою ідентичності кожної громади, адже саме вона відображає духовні, моральні та історичні цінності, які формувалися протягом століть. У сучасних умовах, коли зростає загроза втрати частини національного надбання через фізичне старіння, недостатнє фінансування, урбанізаційні процеси та наслідки воєнних дій, питання збереження спадщини стає особливо актуальним. Програма по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області має на меті забезпечити системну роботу з їх обліку, охорони, відновлення та популяризації.

Реалізація цієї Програми дозволить не лише зберегти для майбутніх поколінь унікальні пам'ятки та місця історичної пам'яті, а й сприятиме розвитку громадянської свідомості, національної єдності, патріотизму та культурного туризму. Програма орієнтована на залучення громади, місцевого самоврядування, науковців, освітян, молоді та громадських організацій до спільної справи – збереження історичної пам'яті та формування культурного середовища, гідного історії Слобожанщини.

Програма по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області (далі - Програма) є комплексним документом, що визначає основні напрямки, заходи та механізми збереження, охорони, відновлення, популяризації та використання об'єктів культурної і історичної спадщини на території громади.

Програма розроблена відповідно до Конституції України, законів України «Про охорону культурної спадщини», «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про охорону археологічної спадщини», «Про культуру», інших нормативно-правових актів у сфері охорони культурної спадщини, а також із врахуванням Стратегії розвитку Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області.

Дія Програми поширюється на:

- об'єкти занесені до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;
- об'єкти місцевого значення, визначені органами місцевого самоврядування;
- об'єкти історичної пам'яті (меморіали, пам'ятні знаки, братські могили, місця бойової слави тощо);
- інші матеріальні носії культурної цінності, що мають історичне, архітектурне, мистецьке чи меморіальне значення для громади.

III. Аналіз стану збереження об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області

На території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області розташовано 23 пам'ятки культурної спадщини з них, 8 пам'яток археології та 15 історичного значення. Об'єкти, що мають важливе історичне, меморіальне, архітектурне та культурне значення - від братських могил і пам'ятників борцям за свободу України до традиційних селянських садиб і місць народної пам'яті.

Більшість пам'яток перебуває у задовільному стані, проте частина з них потребує проведення консерваційних, реставраційних або проведення робіт з благоустрою. Деякі археологічні об'єкти мають обмежену доступність для дослідження та потребують складання охоронної документації охоронної документації.

Пам'ятки історичного значення (пам'ятники, меморіальні дошки, братські могили, місця поховань учасників бойових дій) потребують періодичного оновлення покриття, фарбування, очищення територій, а також відновлення написів і символіки.

Основні проблеми у сфері по збереженню культурної спадщини є:

- недостатнє фінансування робіт із реставрації, поточного догляду та паспортизації об'єктів.

- відсутність постійного технічного моніторингу стану пам'яток археології.

- зношеність інформаційних табличок та відсутність сучасних засобів ідентифікації (QR-кодів, цифрової бази даних).

- низький рівень громадської обізнаності щодо значення пам'яток культурної спадщини громади.

- недостатня кількість спеціалістів у сфері охорони культурної спадщини та реставраційних робіт на місцевому рівні.

Попри існуючі проблеми, у громаді реалізовано низку ініціатив:

- розпочато роботу з оновлення науково-облікової документації;

- здійснено ремонтні роботи та благоустрій територій навколо братських могил;

- проводиться щорічний моніторинг стану пам'ятки;

- проводяться краєзнавчі, виховні та патріотичні заходи у закладах освіти з метою популяризації історико-культурної спадщини.

Стан збереження об'єктів культурної спадщини громади можна оцінити як задовільний, однак він потребує подальших системних дій, спрямованих на:

- проведення повної паспортизації всіх 23 об'єктів;

- забезпечення регулярного догляду та фінансування робіт із реставрації та консервації;

- оновлення охоронних знаків і таблиць, створення електронного реєстру пам'яток;

- залучення громадськості, молоді та освітніх закладів до збереження історико-культурної спадщини;

- співпраці з обласними та державними органами охорони культурної спадщини для отримання методичної та фінансової підтримки.

Реалізація зазначених заходів дозволить забезпечити належний рівень охорони пам'яток, підвищити їх туристичну привабливість та інтегрувати історико-культурні об'єкти у розвиток громади

IV. Мета Програми

Основною метою Програми є забезпечення, збереження культурної та історичної спадщини як важливої складової національної пам'яті, культурного потенціалу та духовного розвитку громади. Належного збереження, впорядкування, охорони та популяризації братських могил, як місць історичної пам'яті, що увічнюють подвиг українського народу, військових, цивільних жертв воєн та репресій. Збереження, відновлення та популяризація

об'єктів культурної та історичної спадщини з метою зміцнення національної ідентичності, розвитку туризму та формування позитивного іміджу громади. Реалізація державної політики у сфері охорони культурної спадщини, забезпечення належного рівня охорони, розвитку й збереження історико-культурного середовища Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області шляхом раціонального використання культурної спадщини та здійснення дієвого контролю за дотриманням вимог чинного законодавства України у сфері охорони нерухомих об'єктів культурної спадщини.

V. Обґрунтування шляхів та способів реалізації Програми. Напрямки діяльності Програми та завдання.

Реалізація Програми по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області на 2026–2030 роки передбачає комплексний підхід, який поєднує організаційні, науково-методичні, фінансові, інформаційно-просвітницькі та практичні заходи.

1. Організаційно-управлінські заходи:

- створення та оновлення бази даних об'єктів культурної спадщини, у тому числі щойно виявлених;
- проведення інвентаризації, паспортизації та фотофіксації об'єктів;
- розроблення та затвердження локальних нормативно-правових актів, що регулюють питання охорони та використання пам'яток;
- координація діяльності структурних підрозділів виконавчого комітету, закладів культури, освіти та громадських організацій у сфері охорони культурної спадщини.

2. Науково-дослідні та проектно-технічні роботи:

- проведення обстежень технічного стану об'єктів культурної спадщини;
- розроблення, виготовлення та оновлення науково-облікової документації;
- підготовка проектно-кошторисної документації на реставрацію, консервацію або ремонт пам'яток;
- залучення фахівців профільних установ, вищих навчальних закладів та експертів у сфері архітектури, історії, мистецтва.

3. Фінансово-економічні механізми:

- фінансування заходів Програми за рахунок коштів місцевого бюджету, а також залучення субвенцій, грантів, благодійних внесків та інших джерел, не заборонених законодавством;
- запровадження механізмів державно-приватного партнерства у сфері збереження культурної спадщини;
- співпраця з підприємницькими структурами, меценатами та міжнародними фондами у реалізації реставраційних проектів.

4. Інформаційно-просвітницькі заходи:

- організація та проведення освітніх, культурно-просвітницьких і краєзнавчих заходів, спрямованих на формування у мешканців громади поваги до історико-культурної спадщини;
- створення друкованої та електронної продукції (буклетів, путівників, каталогів, відеоматеріалів) про об'єкти культурної спадщини громади;

- розміщення інформаційних таблиць, стендів та QR-кодів на об'єктах;
- популяризація культурної спадщини через офіційний вебсайт громади, соціальні мережі та інтерактивні карти.

5. Моніторинг, контроль і оцінка результативності:

- систематичний моніторинг стану об'єктів культурної спадщини;
- аналіз ефективності реалізації заходів Програми та їх коригування у разі необхідності;
- підготовка щорічних звітів про виконання Програми для розгляду на засіданнях виконавчого комітету та сесії ради.

Основні напрямки діяльності Програми по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини полягають у наступному:

1. Облік і моніторинг:

- створення електронного реєстру об'єктів спадщини;
- оцінка технічного стану пам'яток;
- встановлення охоронних дошок та QR-кодів з історичною довідкою.

2. Реставрація та догляд:

- розробка проектно-кошторисної документації на ремонт/реставрація;
- проведення протиаварійних і реставраційних робіт;
- благоустрій прилеглих територіях.

3. Збереження історико-культурної спадщини:

- розробка технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини;
- розробка та виготовлення науково-облікової документації на об'єкти культурної спадщини;
- проведення робіт з реставрації/консервації пам'яток історичної спадщини;
- виготовлення, встановлення та відкриття охоронних і меморіальних дошок на об'єкти культурної спадщини;
- виготовлення табличок з QR-кодами та інформаційних табличок на об'єкти культурної спадщини;
- збереження історико-культурної спадщини, популяризація краєзнавчих матеріалів та формування національної ідентичності через створення сучасних хронікально-документальних та відеофільмів;

4. Здійснення заходів з меморіалізації, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації:

- встановлення Інтерактивного меморіального комплексу полеглим Захисникам російсько-української війни м. Слобожанське;
- встановлення місць вшанування пам'яті місцевим жителям в населених пунктах громади.

5. Інформаційно-просвітницька робота:

- організація виставок, лекцій, екскурсій;
- випуск буклетів, карт, відео, сайтів про об'єкти спадщини;
- розробка системи заходів з інформування населення щодо важливості збереження об'єктів культурної спадщини.

6. Громадська та волонтерська участь:

- проведення акцій «Врятуй спадщину», днів пам'яті, толок;
- залучення молоді, ветеранів, шкіл, туристичних гуртків.

7. Співпраця з партнерами:

- встановлення партнерства з інститутами культури, історії, архітектури.

Основними завданнями збереження об'єктів культурної та історичної спадщини є:

- проведення інвентаризації та паспортизації об'єктів спадщини;
- проведення ремонтно-реставраційних робіт, протиаварійних та заходів з консервації об'єктів;
- впровадження системи охорони об'єктів спадщини (інформаційні таблички, електронна база, облік);
- сприяння включення нових об'єктів до реєстрів пам'яток;
- налагодження партнерства з науковими, музейними, культурними установами та громадськими організаціями;
- формування у мешканців громади свідомого ставлення до охорони історичної спадщини;
- популяризація культурної спадщини через культурні, освітні Програми, культурні події та туристичні маршрути;
- залучення громади та молоді до збереження спадщини;
- пошук фінансування (гранти, партнерства, благодійність).

VI. Очікувані результати та ефективність Програми

Реалізація Програми спрямована на досягнення конкретних результатів, які сприятимуть збереженню історичної пам'яті, зміцненню культурної самобутності громади, підвищенню туристичної привабливості регіону та розвитку громадянського суспільства.

До основних очікуваних результатів виконання Програми належать:

1. Забезпечення належного обліку об'єктів спадщини:
 - повна інвентаризація та паспортизація існуючих об'єктів культурної та історичної спадщини на території громади;
 - створення актуального реєстру об'єктів місцевого значення.
2. Покращення технічного стану пам'яток:
 - проведення ремонтно-реставраційних та консерваційних робіт на об'єктах;
 - попередження подальшого руйнування історичних пам'яток і меморіальних місць.
3. Благоустрій прилеглих територій:
 - впорядкування зон навколо братських могил пам'ятників, меморіальних комплексів;
 - встановлення або оновлення інформаційних табличок, вказівників, охоронних знаків.
4. Підвищення рівня громадської свідомості:
 - проведення щорічних просвітницьких заходів, тематичних виставок, акцій, екскурсій;
 - залучення молоді, шкільних та громадських організацій до збереження та популяризації культурної спадщини.
5. Розвиток туристичного потенціалу громади:
 - розробка та популяризація туристичних маршрутів культурно-історичного спрямування;

- створення промоційних матеріалів (буклети, мапи, відео) про об'єкти спадщини громади.

6. Підвищення іміджу громади:

- активна участь у регіональних, національних та міжнародних Програмах збереження спадщини;

- укріплення партнерських зав'язків з профільними установами, фондами, музеями та організаціями.

7. Залучення зовнішніх ресурсів:

- отримання фінансування з державних Програм, грантових та інвестиційних джерел для реалізації заходів Програми.

В результаті реалізації Програми Слобожанська міської територіальна громада Чугуївського району Харківської області отримає не лише збережену матеріальну спадщину, а й підвищення культурного рівня населення, формування позитивного іміджу громади як спадкоємця історичних цінностей та активного учасника національного культурного процесу.

VII. Визначення обсягів та джерел фінансування

Фінансування Програми здійснюється за рахунок коштів місцевого бюджету Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області та інших не заборонених законодавством джерел.

Обсяг видатків, необхідних для виконання Програми, визначається щороку з урахуванням можливостей місцевого бюджету під час формування його показників.

VIII. Механізм, координація та контроль за ходом виконання Програми

Реалізація Програми по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області здійснюється на основі комплексного підходу, що передбачає узгоджені дії органів місцевого самоврядування, комунальних установ, закладів культури, освіти, громадських організацій та мешканців громади.

1. Загальні засади управління Програмою:

- управління реалізацією Програми здійснюється відповідно до чинного законодавства України, рішень Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області та нормативно-розпорядчих документів органів місцевого самоврядування.

2. Координація реалізації Програми:

- виконавцем Програми є Слобожанська міська рада Чугуївського району Харківської області, яка через уповноважений структурний підрозділ Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області здійснює організаційно-методичне забезпечення виконання заходів, визначених Програмою.

3. До функцій виконавця належить:

- планування та координація заходів Програми;

- підготовка необхідної документації та організація тендерних процедур (у разі потреби);

- залучення фахівців, консультантів, представників громадськості;

- взаємодія з обласними та державними органами влади, закладами культури, науковими установами;

- підготовка звітності щодо ходу реалізації Програми.

4. Участь інших структур та організацій.

До реалізації Програми можуть залучатися:

- Міністерство культури та стратегічних комунікацій України;

- Департамент культури і туризму Харківської обласної державної адміністрації;

- Український інститут національної пам'яті;

- інші структурні підрозділи міської ради, заклади культури, комунальні підприємства та установи, що здійснюють технічне обслуговування об'єктів;

- громадські організації, ініціативні групи, волонтери;

- історико-культурні заклади, музеї, освітні установи;

- наукові, реставраційні та проектні організації.

5. Контроль за виконанням Програми. Контроль за цільовим використанням коштів та якістю виконання заходів Програми здійснює:

- Слобожанська міська рада Чугуївського району Харківської області - через постійні депутатські комісії (зокрема комісія з гуманітарних питань);

- фінансовий відділ Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області - шляхом перевірки обґрунтованості витрат;

- громадськість громади - через відкриті слухання, публічну звітність, онлайн-моніторинг заходів.

6. Моніторинг та оцінка ефективності:

Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області щорічно готує аналітичний звіт про стан реалізації Програми, досягнуті результати, використані кошти, проблеми, що виникли, та пропозиції щодо коригування заходів на наступний період. У разі потреби вносяться зміни та доповнення до Програми з урахуванням нових обставин, виявлених об'єктів чи змін у законодавстві.

Таким чином, управління Програмою ґрунтується на принципах відкритості, прозорості, між секторальної взаємодії та постійного зворотного зв'язку з громадою.

ІХ. Визначення строку дії Програми

Програма по збереженню об'єктів культурної та історичної спадщини на території Слобожанської міської територіальної громади Чугуївського району Харківської області на 2026-2030 роки починає діяти з 01.01.2026 року та завершує строк дії 31.12.2030 року.

X. Напрями реалізації та заходи Програми

№ з/п	Назва напрямку реалізації (пріоритетні завдання)	Перелік заходів Програми	Термін виконання	Відповідальні виконавці	Джерело фінансування	Орієнтовні обсяги фінансування (грн)	У тому числі за роками, грн.					Очікувані результати
							2026	2027	2028	2029	2030	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1	Облік та моніторинг	Проведення інвентаризації об'єктів культурної спадщини	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - створено повний, актуальний реєстр об'єктів культурної та історичної спадщини; - уточнено кількісний та якісний склад наявних об'єктів; - виявлено щойно виявлені об'єкти культурної спадщини, які раніше не перебували на обліку; - оновлено облікову документацію та фотоматеріали для кожного об'єкта; - визначено фактичний стан збереженості пам'яток, балансоутримувачів і потреби у проведенні консерваційних чи реставраційних робіт; - створено електронну базу даних для подальшого формування інтерактивної карти об'єктів культурної спадщини громади;

												забезпечено прозорість та системність обліку культурних цінностей, що дозволить планувати подальші заходи з їх охорони, відновлення та популяризації.
	Проведення щорічного моніторингу об'єктів культурної спадщини	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування								<ul style="list-style-type: none"> - забезпечено постійний контроль за станом збереженості об'єктів культурної та історичної спадщини на території громади; - виявлено об'єкти, що потребують термінового ремонту, консервації або реставрації; - оновлено дані облікової та фотофіксаційної документації; - сформовано систему регулярного звітування про стан пам'яток на рівні виконавчого комітету та ради; - підвищено ефективність використання бюджетних коштів, спрямованих на охорону культурної спадщини; створено умови для оперативного реагування на випадки пошкодження або руйнування об'єктів.
	Укладання охоронних договорів на пам'ятки культурної спадщини з їхніми	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району	без фінансування								- забезпечено належний правовий режим охорони пам'яток культурної спадщини відповідно до вимог Закону України «Про охорону культурної спадщини»;

		власниками/ користувачами		Харківської області								<ul style="list-style-type: none"> - визначено чіткі зобов'язання власників або користувачів щодо збереження, утримання, використання та недопущення пошкодження об'єктів; - створено правову основу для проведення контрольних та профілактичних заходів з боку органів місцевого самоврядування; - підвищено рівень відповідальності балансоутримувачів за належний технічний стан пам'яток; - налагоджено систему взаємодії між органом охорони культурної спадщини, балансоутримувачами та громадськістю; - забезпечено можливість планового фінансування робіт із консервації, реставрації та благоустрою об'єктів культурної спадщини; - сформовано єдиний реєстр укладених охоронних договорів, що стане складовою електронної бази даних громади.
		Створення електронного реєстру об'єктів культурної спадщини	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського	без фінансування							Створення електронного реєстру охорони культурної спадщини, підвищить ефективність управлінських рішень, полегшить облік, контроль

				району Харківської області								і популяризацію історико-культурних об'єктів громади.
2	Реставрація та догляд	Утримання об'єктів культурної та історичної спадщини: -придбання фарб та супутнього інвентарю; - придбання будівельних матеріалів	2026-2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	86 975,0 0	41 53 5,00	45 44 0,00				- належний санітарно-технічний та естетичний стан пам'яток і прилеглих до них територій; - збереження зовнішнього вигляду об'єктів культурної спадщини, попередження їх подальшого руйнування та передчасного зносу; - проведення регулярних поточних ремонтних робіт, фарбування та дрібного відновлення поверхонь об'єктів; - покращення благоустрою територій навколо пам'яток шляхом систематичного прибирання, обкошу трави.
		Поточне утримання територій прилеглих до об'єктів культурної та історичної спадщини: прополювання газонів, квітників, тощо.	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							- підтримання у належному санітарному та естетичному стані територій, що безпосередньо прилягають до пам'яток; - регулярне проведення робіт із благоустрою, зокрема: обрізування кущів і дерев з метою запобігання їхньому розростанню та покращення оглядовості пам'яток; прополювання газонів, квітників, видалення бур'янів та інше утримання зелених насаджень;

												<ul style="list-style-type: none"> - створення охайного та доглянутого середовища навколо історико-культурних об'єктів, яке сприятиме підвищенню їхньої туристичної привабливості; - зменшення ризиків руйнування або пошкодження пам'яток через неконтрольоване зростання рослинності чи природні чинники; зміцнення позитивного іміджу громади як території, що дбає про збереження свого історико-культурного надбання.
		Проведення благоустрою прилеглої території на 12 пам'ятках історії (упорядкування території, очищення, озеленення тощо)	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - здійснено очищення від сміття, чагарників, сухостою та бур'янів на прилеглих ділянках; - проведено озеленення територій: висаджено квіти, декоративні кущі, доглянуто газони; - відновлено або облаштовано доріжки, лави, урни, елементи благоустрою, що покращать естетичний вигляд та зручність відвідування місць пам'яті; - створено доглянуте та безпечне середовище для проведення меморіальних, виховних і патріотичних заходів;

		заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімії».										<ul style="list-style-type: none"> - забезпечено правове та організаційне виконання вимог законів України щодо деколонізації та дерусифікації у сфері культурної спадщини; - усунуто з публічного простору символи тоталітарних режимів, що суперечать цінностям незалежної України; створено умови для формування сучасного, проукраїнського культурно-історичного простору громади, який відображає її національну ідентичність і державницьку позицію.
3	Збереження історико-культурної спадщини:	Розробка технічної документації із землеустрою щодо встановлення меж режимоутворюючих об'єктів культурної спадщини	2026-2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	1 500 000, 00	1 000 000, 00	500 000, 00				<ul style="list-style-type: none"> - Встановлені та закріплені в Державному земельному кадастрі межі об'єктів культурної спадщини та їх охоронних зон. - Розроблена та затверджена технічна документація із землеустрою відповідно до чинного законодавства. - Укладені акти погодження меж із суміжними землекористувачами. - Створено систему контролю за дотриманням режиму використання територій пам'яток. - Забезпечено охоронні зобов'язання та регламент обмежень господарської діяльності.

		Розробка та виготовлення науково-облікової документації на об'єкти культурної спадщини	2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	2 240 000,00		2 240 000,00				<ul style="list-style-type: none"> - Повна науково-облікова документація на визначені об'єкти культурної спадщини. - Юридичне закріплення статусу пам'яток через включення їх до Державного реєстру. - Збереження культурних цінностей та підвищення туристичної привабливості регіону.
		Проведення робіт з реставрації/консервації пам'яток історичної спадщини	2026-2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	1 200 000,00	600 000,00	600 000,00				<ul style="list-style-type: none"> - Зупинення процесів руйнації та збереження автентичних елементів пам'яток. - Відновлені й законсервовані об'єкти культурної спадщини з урахуванням їхньої історичної та архітектурної цінності. - Створення умов для подальшого культурного, освітнього та туристичного використання пам'яток. - Посилення туристичної привабливості регіону та розвиток культурного середовища.
		Виготовлення, встановлення та відкриття охоронних і меморіальних дощок на об'єкти культурної спадщини	2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	44 000,00		44 000,00				<ul style="list-style-type: none"> - Установлені охоронні дошки на визначених об'єктах культурної спадщини відповідно до законодавчих вимог. - Підвищення обізнаності населення та туристів про історико-культурне значення пам'яток.

												<ul style="list-style-type: none"> - Формування поваги до культурної спадщини, посилення її охорони та збереження. - Створення додаткових інформаційно-туристичних акцентів у місті/регіоні.
	Виготовлення табличок з QR-кодами та інформаційних табличок на об'єкти культурної спадщини	2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	6 600,00		6 600,00					<ul style="list-style-type: none"> - Встановлені інформаційні таблички з QR-кодами на визначених об'єктах культурної спадщини. - Забезпечено доступ громадян і туристів до розширеної інформації про пам'ятки через інтерактивні ресурси. - Підвищено рівень обізнаності населення про історико-культурні цінності. - Створено сучасний інформаційний інструмент для розвитку культурного та туристичного потенціалу території. - Посилено охоронний статус і популяризацію об'єктів культурної спадщини
	Збереження історико-культурної спадщини, популяризація краєзнавчих матеріалів та формування національної ідентичності	2026-2027	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	110 000,00	70 000,00	40 000,00					<ul style="list-style-type: none"> - Створено хронікально-документальні та відеофільми за краєзнавчою тематикою. - Забезпечено збереження та цифровізацію історико-культурної спадщини. - Підвищено обізнаність населення про історію та культурні цінності регіону.

		через створення сучасних хронікально-документальних та відеофільмів.										<ul style="list-style-type: none"> - Створено освітній та культурний контент для шкіл, університетів, музеїв. - Розширено культурно-туристичний потенціал території.
4	Здійснення заходів з меморіалізації і подій, пов'язаних із збройною агресією Російської Федерації:	Встановлення Інтерактивного меморіального комплексу полеглим Захисникам російсько-української війни м.Слобожанське	2026	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	1 800 000, 00	1 800 000, 00					<ul style="list-style-type: none"> - Встановлений сучасний інтерактивний меморіальний комплекс у м. Слобожанське. - Забезпечено гідне вшанування пам'яті загиблих Захисників. - Створено простір для патріотичного виховання молоді та проведення пам'ятних заходів. - Забезпечено доступ громадськості до цифрових матеріалів про героїв війни. - Підвищено рівень культурно-патріотичної свідомості суспільства.
		Встановлення місць вшанування пам'яті місцевим жителям в населених пунктах громади	2026	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	1 200 000, 00	1 200 000, 00					<ul style="list-style-type: none"> - Встановлені та облаштовані місця вшанування пам'яті у визначених населених пунктах громади. - Забезпечено благоустрій прилеглих територій (озеленення, освітлення, зручні підходи для відвідувачів). - Підвищено рівень обізнаності та поваги громадян до історії та внеску місцевих жителів у розвиток громади й захист України.

												<ul style="list-style-type: none"> - Створено простір для проведення пам'ятних і патріотичних заходів. - Сприяння формуванню національної пам'яті та вихованню молодого покоління в дусі патріотизму.
		Створення Книги пам'яті полеглим захисникам російсько-української війни	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - Створено друковану та електронну «Книгу пам'яті» громади. - Зібрано та збережено достовірні історії про загиблих героїв. - Посилено національно-патріотичне виховання серед молоді. - Забезпечено збереження культурної та історичної спадщини громади.
		Створення стендів пам'яті полеглих Героїв російсько-української війни	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - Створено друковану та електронну «Книгу пам'яті» громади. - Зібрано та збережено достовірні історії про загиблих героїв. - Посилено національно-патріотичне виховання серед молоді. - Забезпечено збереження культурної та історичної спадщини громади.
5	Інформаційно - просвітницька робота	Проведення краєзнавчих заходів (виставки, екскурсії, туристичних маршрутів)	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - організовано та проведено краєзнавчі заходи, спрямовані на популяризацію історико-культурної спадщини, зокрема виставки, тематичні екскурсії, зустрічі;

												<ul style="list-style-type: none"> - підвищено рівень обізнаності населення, особливо молоді, щодо історії, традицій, видатних особистостей та культурних об'єктів громади; - залучено заклади освіти, культури, бібліотеки, громадські організації до процесу формування та реалізації заходів краснавчого спрямування; - розширено доступ громади до історико-культурних ресурсів через інтерактивні, освітні та туристичні ініціативи; - створено умови для сталого розвитку культурно-просвітницької діяльності та формування позитивного іміджу громади як центру збереження і популяризації історичної пам'яті.
		Випуск інформаційних буклетів/путівників по об'єктам культурної спадщини	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - Підвищення рівня обізнаності населення про об'єкти культурної та нематеріальної спадщини громади. - Забезпечення доступу мешканців і гостей громади до інформації про історичні, культурні та духовні цінності регіону. - Сприяння збереженню, популяризації та передачі елементів нематеріальної

												культурної спадщини наступним поколінням. - Створення якісного інформаційного продукту (буклетів/путівників), який використовуватиметься під час культурно-просвітницьких заходів, екскурсій та у туристичній діяльності громади.
		Створення інтерактивної карти об'єктів культурної спадщини	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - Забезпечення зручного та сучасного доступу до інформації про об'єкти культурної спадщини громади. - Підвищення рівня обізнаності населення та туристів про культурні, історичні й архітектурні пам'ятки. - Сприяння популяризації культурної спадщини громади через використання цифрових технологій. - Створення ефективного інструменту для планування туристичних маршрутів, проведення екскурсій та реалізації освітніх і культурно-просвітницьких проєктів. - Підвищення туристичної привабливості громади та збереження інформації про культурні об'єкти у зручному інтерактивному форматі.

		Розробка з друком, інформаційних матеріалів пов'язаних із повномасштабним вторгненням російської федерації на територію України (виготовлено інформаційні друковані матеріали з розробкою дизайну макетів, тощо).	2026	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	бюджет територіальної громади	8 000 ,00	8 000 ,00					Проаналізовано історичні довідки, фотоархіви. Розроблено інформаційні матеріали до яких додано QR-коди з розповідями очевидців, свідченнями мешканців тощо. Надруковано інформаційні матеріали для розповсюдження серед учасників туристичних подій громади.
6	Громадська та волонтерська участь	Проведення щорічної толоки з участю громади на місцевих об'єктах культурної спадщини	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - залучено мешканців громади до спільної роботи з впорядкування територій навколо об'єктів культурної та історичної спадщини; - проведено очищення, благоустрій, прибирання та озеленення територій поблизу пам'яток історії, меморіальних комплексів, братських могил тощо; - підвищено рівень громадської активності та відповідальності мешканців за збереження історико-культурних надбань громади; - укріплено партнерські зв'язки між органами місцевого самоврядування, громадськістю та

7	Співпраця з партнерами	Робота з майстрами декоративно-ужиткового мистецтва. Проведення виставок, майстер-класів. Поновлення реєстру майстрів.	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - налагоджено співпрацю з місцевими майстрами декоративно-ужиткового мистецтва, народними умільцями, художниками та ремісниками; - створення реєстру майстрів громади із зазначенням напрямів діяльності, контактної інформації та результатів творчості; - проведено виставки, ярмарки, презентації та майстер-класи з народних ремесел (вишивка, гончарство, різьблення, ткацтво, ліплення, плетіння тощо); популяризовано традиційне народне мистецтво та сучасні форми декоративно-ужиткової творчості, як складову культурної спадщини громади;
		Організаційна робота з виготовлення сувенірної продукції з метою реалізації жителям та гостям міста	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування							<ul style="list-style-type: none"> - розроблено та виготовлено сувенірну продукцію, присвячену історико-культурній спадщині (листівки, магніти, буклети, мапи, тематичні вироби народних майстрів тощо); - забезпечено підтримку місцевих майстрів і виробників сувенірної продукції, сприяючи розвитку підприємницької ініціативи у сфері культури;

													<ul style="list-style-type: none"> - створено додатковий канал інформування мешканців та гостей громади про об'єкти культурної та історичної спадщини; - сприятиме формуванню позитивного туристичного образу громади та розвитку внутрішнього туризму; зміцнено почуття гордості за культурне надбання громади серед її мешканців.
		Встановлення партнерських відносин з інститутами культури, історії, археології	2026-2030	Відділ культури, туризму, молоді та спорту Слобожанської міської ради Чугуївського району Харківської області	без фінансування								<ul style="list-style-type: none"> - налагоджено співпрацю з науковими установами, вищими навчальними закладами, інститутами культури, історії та археології, які займаються дослідженням, охороною та популяризацією культурної спадщини; - укладено партнерські угоди та меморандуми про співпрацю, що передбачатимуть спільну наукову, освітню та просвітницьку діяльність; - створено умови для проведення спільних досліджень, експедицій, семінарів і конференцій з питань збереження та вивчення історико-культурної спадщини громади; - забезпечено науково-методичний супровід робіт

												із реставрації, консервації та паспортизації пам'яток; - розширено доступ громади до фахових знань, історичних матеріалів та рекомендацій, необхідних для підвищення якості реалізації заходів Програми; створено підґрунтя для участі громади у грантових і наукових проєктах, спрямованих на вивчення, збереження та розвиток культурно-історичного потенціалу території.
	ВСЬОГО					8 195 575,0 0	4 719 535,0 0	3 476 040,0 0				

Секретар міської ради

Галина КУЦЕНКО